

Nr 1. Dziewczynka lat 9 zgłosiła się do gabinetu stomatologicznego 2 dni po urazie zęba 22. W badaniu klinicznym zdiagnozowano obnażenie miazgi wielkości 2 mm^2 z trudnym do zatamowania krwawieniem. Dodatkowo stwierdzono złą higienę jamy ustnej oraz $\text{puw}=4$ i $\text{PUW}=2$. Jakiego powinno być postępowanie?

- A. pokrycie bezpośrednie i odbudowa ostateczna.
- B. amputacja częściowa i odbudowa ostateczna.
- C. amputacja całkowita i odbudowa ostateczna.
- D. rozpoczęcie procedury apeksyfikacyjnej.
- E. rozpoczęcie procedury rewaskularyzacji.

Nr 2. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące ryzyka próchnicy:

- 1) występowanie > 2 powierzchni z objawami próchnicy w drugich zębach trzonowych mlecznych u 5-latków jest wskaźnikiem klinicznym w prognozowaniu wystąpienia zmian próchnicowych w uzębieniu stałym;
- 2) wiek pojawienia się ubytków próchnicowych u dziecka nie ma wpływu na wysokość ryzyka próchnicy;
- 3) występuje pozytywny związek między terminem kolonizacji jamy ustnej przez bakterie próchnicotwórcze a intensywnością próchnicy zarówno w zębach mlecznych, jak i stałych;
- 4) materiały złożone i kompozytowe zalecane są do stosowania jedynie u dzieci z ryzykiem próchnicy ocenianym jako niskie;
- 5) w systemie CRA parametry ryzyka próchnicy podzielono na trzy grupy: czynniki biologiczne, czynniki zapobiegawcze i czynniki psychospołeczne.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,5.   B. 1,5.   C. 2,4,5.   D. 2,4.   E. 1,3,4.

Nr 3. Siarczan żelaza wykorzystywany jest w leczeniu miazgi zębów mlecznych:

- 1) ze względu na jego właściwości odontotropowe;
- 2) ponieważ ma działanie hemostatyczne;
- 3) ponieważ ma działanie remineralizujące;
- 4) jako środek znieczulający;
- 5) w stężeniu 15,5-20% w zabiegu amputacji miazgi;
- 6) w stężeniu 5-15,5% w zabiegu amputacji miazgi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,4,5.   B. 1,3,4.   C. 1,6.   D. 2,5.   E. 2,3,6.

Nr 4. Do typowych zmian patologicznych uzębienia w przebiegu krzywicy witamino-D-zależnej typu I należą m.in.:

- 1) przyspieszone wyrzynanie zębów;
- 2) opóźnione wyrzynanie zębów;
- 3) hipoplazja szkliwa z przebarwieniami zębów;
- 4) przedwczesna utrata zębów mlecznych bez cech resorpcji korzeni;
- 5) obecność dużych komór zębów i krótkich korzeni;
- 6) występowanie obliteracji komór zębów.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3,4.   B. 2,4,6.   C. 1,3,6.   D. 2,3,5.   E. 1,3,5.

Nr 5. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące metody abrazji powietrznej do usuwania tkanek zmienionych próchnicowo:

- 1) jest sposobem nierotacyjnym;
- 2) jest sposobem rotacyjnym;
- 3) nie oddziałuje szkodliwie na miazgę;
- 4) oddziałuje szkodliwie na miazgę dlatego może być stosowana tylko do usuwania szkliwa;
- 5) zastępuje trawienie kwasem wymaganego do stosowania systemów adhezyjnych;
- 6) nie zastępuje trawienia kwasem wymaganego do stosowania systemów adhezyjnych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,6.   **B.** 2,4,6.   **C.** 1,4,6.   **D.** 2,3,5.   **E.** 1,3,5.

Nr 6. Zespół objawów pulpopatii w zębach mlecznych - ból spowodowany lub krótkotrwały samoistny, próchnicowe obnażenie i krwawienie z miazgi łatwe do zatamowania, miazga reaguje na bodźce, brak zmian RTG w tkankach okołokorzeniowych - jest wskazaniem do leczenia metodą:

- A.** pokrycia miazgi bezpośredniego.
B. częściowej amputacji miazgi.
C. całkowitej amputacji miazgi.
D. ekstyrpacji miazgi.
E. ekstrakcji zęba.

Nr 7. Przebarwienia zębów określane jako pstre cętkowania lub szkliwo wyglądające jak skorodowane są charakterystyczne dla:

- A.** działania chlorheksydyny.
B. fluorozy – kategoria 3. i 4. wg Deana.
C. korozji amagamatu.
D. hiperbilirubinemii.
E. *amelogenesis imperfecta* związanej z hipomineralizacją.

Nr 8. Pacjent lat 11 zgłosił się do gabinetu z powodu przebarwienia korony zęba 11 na kolor żółty. W wywiadzie uraz zęba 3 lata wcześniej. Reakcja na chlorek etylu jest osłabiona. Obecnie nie występują żadne dolegliwości. Wykonane RTG może przedstawiać:

- A.** resorpcję wewnętrzną zapalną.   **D.** obliterację kanału zęba.
B. resorpcję wewnętrzną wymienną.   **E.** rozrostowe zapalenie miazgi.
C. zębiniaki rzekome.

Nr 9. Zdjęciami RTG zalecanymi do obrazowania zapalenia przyzębia brzeżnego są:

- A.** tomografia spiralna lub zdjęcia cefalometryczne.
B. zdjęcia zębowe i zdjęcia zgryzowo-skrzydłowe.
C. zdjęcia pantomograficzne.
D. tylko zdjęcia zębowe.
E. zdjęcia pantomograficzne i zdjęcia zębowe.

Nr 10. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zębów wgłobionych:

- 1) najczęściej występują w siekaczach bocznych;
- 2) wgłobienie wyłożone jest szkliwem i w II typie wg Oehlers'a wgłobienie tkanek nie przekracza granicy szkliwno-cementowej;
- 3) wgłobienie wyłożone jest zębiną i w II typie wg Oehlers'a wgłobienie tkanek nie przekracza granicy szkliwno-cementowej kończąc się ślepo w komorze zęba;
- 4) tego rodzaju zaburzenia budowy anatomicznej zębów występuje np. w dysplazji ektodermalnej;
- 5) tkanki wgłobione stanowią dobrą barierę ochronną dla miazgi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,2,3,5.   **C.** 2,5.   **D.** 1,4,3.   **E.** 3,4.

Nr 11. Przejaśnienie przyszyjkowe utrudniające interpretację rentgenowską polega na:

- A.** wrażeniu występowania próchnicy w zębinie, która wydaje się bardziej przepuszczalna dla promieniowania przy połączeniu szkliwno-zębinowym z powodu różnej gęstości szkliwa i zębiny.
- B.** wrażeniu występowania próchnicy w szkliwie, która wydaje się bardziej przepuszczalna dla promieniowania przy połączeniu szkliwno-zębinowym z powodu różnej gęstości szkliwa i zębiny.
- C.** różnicy w przepuszczalności promieniowania widocznego jako cień poniżej połączenia szkliwno-cementowego w rejonie szyjki, który sugeruje próchnicę korzenia.
- D.** występowaniu demineralizacji w okolicy szyjki zębów dotkniętych nadżerkami w porównaniu do zębów zdrowych.
- E.** zniszczeniu zębiny w okolicy przyszyjkowej w następstwie resorpcji wewnętrznej zapalnej.

Nr 12. Transiluminacja służy do oceny:

- A.** twardych tkanek zęba.
- B.** barwy zęba.
- C.** tkanek okołowierzchołkowych.
- D.** wrażliwości miazgi.
- E.** prawdziwe są odpowiedzi A, B, C, i D.

Nr 13. Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące badania żywotności miazgi:

- A.** u dzieci bardziej miarodajne jest badanie reakcji miazgi na prąd faradyczny niż na bodziec zimny.
- B.** badanie reakcji miazgi na ciepło jest mniej wiarygodne niż na zimno.
- C.** w badaniu zębów siecznych prądem faradycznym najwłaściwszym miejscem przyłożenia elektrody jest brzeg sieczny.
- D.** prawdziwe są odpowiedzi B i C.
- E.** prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 14. W skład substancji podstawowej (macierzy) miazgi zębowej nie wchodzi:

- A. włókna kolagenowe.
- B. włókna siateczkowe.
- C. włókna sprężyste.
- D. glikoproteiny.
- E. proteoglikany.

Nr 15. Według Piageta dzieci uczą się autonomii, związanej m.in. z osiąganiem samokontroli i poczuciem własnej odrębności:

- A. w okresie sensoryczno-motorycznym.
- B. w okresie przedoperacyjnym.
- C. na początku okresu operacji konkretnych.
- D. pod koniec okresu operacji konkretnych.
- E. w okresie operacji formalnych.

Nr 16. Terminem „niesymetryczne wyrzynanie zębów” określa się sytuację, gdy różnica w czasie wyrzynania zębów jednoimiennych po prawej i lewej stronie łuku zębowego wynosi co najmniej:

- A. 3 miesiące.
- B. 6 miesięcy.
- C. 9 miesięcy.
- D. 12 miesięcy.
- E. 18 miesięcy.

Nr 17. Największym zębem mlecznym jest:

- A. kieł szczęki.
- B. pierwszy ząb trzonowy szczęki.
- C. pierwszy ząb trzonowy żuchwy.
- D. drugi ząb trzonowy szczęki.
- E. drugi ząb trzonowy żuchwy.

Nr 18. Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące rozwoju drugich zębów przedtrzonowych u prawidłowo rozwijającego się dziecka:

- A. zawiązki pojawiają się w 12. tygodniu życia płodowego, mineralizacja zaczyna się w 3.-4. miesiącu życia płodowego.
- B. zawiązki pojawiają się w 12. tygodniu życia płodowego, mineralizacja zaczyna się w 3.-4. miesiącu życia po narodzinach.
- C. zawiązki pojawiają się w 7,5.-8. miesiącu życia płodowego, mineralizacja zaczyna się w okresie okołoporodowym.
- D. zawiązki pojawiają się w 7,5.-8. miesiącu życia płodowego, mineralizacja zaczyna się w 2.-2,5. roku życia po narodzinach.
- E. zawiązki pojawiają się w 7,5.-8. miesiącu życia po narodzinach, mineralizacja zaczyna się w 2.-2,5. roku życia.

Nr 19. Klasyfikacja Bauma dotyczy:

- A. wzajemnej przednio-tylnej relacji pierwszych stałych zębów trzonowych.
- B. wzajemnej przednio-tylnej relacji drugich mlecznych zębów trzonowych.
- C. wzajemnej przednio-tylnej relacji zębów siecznych.
- D. wzajemnej przednio-tylnej relacji podstaw kostnych szczęki i żuchwy.
- E. podziału wad zgryzu względem trzech płaszczyzn przestrzennych.

Nr 20. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące polisacharydów zewnątrzkomórkowych w biofilmie bakteryjnym:

- 1) są syntetyzowane przez bakteryjne transferazy;
- 2) to rozpuszczalne i nierozpuszczalne glukany, fruktany oraz heteropolimery;
- 3) hamują adhezję kolejnych bakterii kariogennych;
- 4) chronią bakterie biofilmu przed środkami przeciwbakteryjnymi;
- 5) utrudniają neutralizację pH płytki nazębnej przez bufony śliny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 3,4,5.   B. 1,3,4.   C. 2,4,5.   D. 1,2,4,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 21. Enzym amylaza rozkłada:

- A. glukozę.   B. fruktozę.   C. sacharozę.   D. skrobię.   E. glikogen.

Nr 22. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące śliny:

- 1) utrzymywanie stanu przesycenia jonami wapnia i fosforanowymi przy powierzchni zęba chroni szkliwo przed rozpuszczeniem;
- 2) stężenie dwuwęglanów jest pozytywnie skorelowane z szybkością wydzielania śliny;
- 3) głównym systemem buforowym śliny są jony fosforanowe;
- 4) ślina stymulowana ma niższą pojemność buforową niż niestymulowana.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. żadne z wymienionych.   B. 1,2.   C. 2,4.   D. 1,3,4.   E. wszystkie wymienione.

Nr 23. Lakier fluorkowy Duraphat® (*Colgate Oral Care*):

- 1) zawiera alkohol;
- 2) nie zawiera alkoholu;
- 3) zawiera fluor w formie fluorku sodu;
- 4) zawiera fluor w formie aminofluorku.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3.   B. 1,4.   C. 2,3.   D. 2,4.   E. 2,3,4.

Nr 24. Ile fluoru zawiera 1 ml lakieru fluorkowego Duraphat® (*Colgate Oral Care*)?

- A. 0,226 mg.   B. 2,26 mg.   C. 5,0 mg.   D. 22,6 mg.   E. 50 mg.

Nr 25. Pasta z wysoką zawartością fluoru Duraphat 5000 jest przeznaczona dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy powyżej:

- A. 6. roku życia.
- B. 8. roku życia.
- C. 10. roku życia.
- D. 12. roku życia.
- E. 16. roku życia.

Nr 26. Wskazaniem do zastosowania laków szczelinowych są:

- 1) głębokie bruzdy zarówno w stałych, jak i mlecznych zębach trzonowych u dzieci z wysokim ryzykiem próchnicy;
- 2) głębokie bruzdy zarówno w stałych, jak i mlecznych zębach trzonowych u dzieci z umiarkowanym ryzykiem próchnicy;
- 3) płytkie, łatwe do oczyszczenia bruzdy u dzieci z niskim ryzykiem próchnicy;
- 4) zęby trzonowe i przedtrzonowe u pacjentów z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną;
- 5) bruzdy hipoplastyczne.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3.   B. 1,4.   C. 1,4,5.   D. 1,2,4,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 27. Do rozwoju fluorozy szkliwa może dochodzić:

- A. tylko w okresie przedurodzeniowym.
- B. tylko przed pierwszym rokiem życia.
- C. tylko w pierwszych trzech latach życia.
- D. tylko w pierwszych ośmiu latach życia.
- E. przez całe życie.

Nr 28. Technika kanapkowa polega na użyciu:

- 1) materiału szkło-jonomerowego do odbudowy szkliwa;
- 2) materiału szkło-jonomerowego do odbudowy zębiny;
- 3) materiału kompozytowego do odbudowy szkliwa;
- 4) materiału kompozytowego do odbudowy zębiny;
- 5) kompomera do odbudowy szkliwa.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4.   B. 2,3.   C. 4,5.   D. 2,5.   E. 3,4.

Nr 29. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące mikrodoncji:

- 1) występuje znacznie rzadziej w uzębieniu mlecznym niż stałym;
- 2) występuje częściej u kobiet niż u mężczyzn;
- 3) najczęściej dotyczy tych zębów, których agenezję obserwuje się najczęściej;
- 4) rzekoma uogólniona mikrodoncja występuje w karłowatości przysadkowej;
- 5) zębami mikrodontrycznymi są często zęby nadliczbowe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 3,4,5.   B. 1,2,5.   C. 2,3,4,5.   D. 1,2,3,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 30. Rhizomegalia jest charakterystyczną cechą:

- A. dysplazji zębiny.
- B. zespołu Williamsa.
- C. zespołu oczno-twarzowo-sercowo-zębowego.
- D. zespołu Turnera.
- E. zespołu Downa.

Nr 31. Perły Epsteina i guzki Bohna są rodzajem:

- A. nadziąślaka.
- B. torbieli.
- C. guzów zębopochodnych.
- D. brodawczaka płaskonabłonkowego.
- E. naczyniaka.

Nr 32. Zawartość torbieli tętniakowatej stanowi:

- A. krew.
- B. płyn białkowy z kryształkami cholesterolu.
- C. płyn białkowy bez kryształków cholesterolu.
- D. masa komórek ziarnistych.
- E. śluz.

Nr 33. Wskaż stwierdzenia prawdziwe dotyczące ospy wietrznej:

- 1) zachorowania obserwuje się najczęściej u dzieci do 9. roku życia;
- 2) pierwszymi objawami skórnymi są pęcherzyki;
- 3) zmiany w jamie ustnej pojawiają się w 50% przypadków;
- 4) gojenie się zmian w jamie ustnej przebiega bez powikłań;
- 5) chorobę wywołuje wirus HSV-1.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. tylko 1.   B. 1,2.   C. 2,3,5.   D. 1,3,4.   E. 1,2,3,4.

Nr 34. Nadżerki i owrzodzenia jamy ustnej (*mucositis*) pojawiają się najczęściej po upływie:

- A. 12 godzin od chemioterapii.
- B. 24 godzin od chemioterapii.
- C. 2-3 dni od chemioterapii.
- D. 7 dni od chemioterapii.
- E. 2-3 tygodni od chemioterapii.

Nr 35. Które objawy kliniczne i radiologiczne złamania korzenia wskazują na gojenie za pomocą tkanki łącznej?

- 1) zwiększenie ruchomości koronowego fragmentu zęba;
- 2) prawidłowa reakcja miazgi na bodźce;
- 3) radiologicznie wyraźna linia złamania;
- 4) obliteracja miazgi kanałowej we fragmencie dokoronowym.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. tylko 3.   B. 1,3.   C. 2,4.   D. 1,2,3.   E. wszystkie wymienione

Nr 36. Wskaż prawidłowe postępowanie w przypadku wtłoczenia zęba stałego z zakończonym rozwojem korzenia na głębokość ponad 7 mm:

- A. repozycja samoistna, jeśli brak reerupcji w ciągu 8 tygodni – repozycja chirurgiczna.
- B. repozycja ortodontyczna, jeśli brak reerupcji w ciągu 8 tygodni – repozycja chirurgiczna.
- C. repozycja chirurgiczna, unieruchomienie, leczenie kanałowe na tej samej wizycie.
- D. repozycja chirurgiczna, unieruchomienie, leczenie kanałowe po 2 tygodniach.
- E. repozycja chirurgiczna, unieruchomienie, leczenie kanałowe po 2 miesiącach.

Nr 37. Po chirurgicznej repozycji wtłoczonego zęba stałego z zakończonym rozwojem korzenia unieruchomienie zakłada się na:

- A. 7-10 dni.
- B. 2 tygodnie.
- C. 4 tygodnie.
- D. 4 miesiące.
- E. unieruchomienie nie jest zalecane.

Nr 38. Najistotniejszym czynnikiem prognostycznym gojenia miazgi w przypadku wtłoczenia zęba stałego jest:

- A. zastosowanie antybiotykoterapii.
- B. stadium rozwoju korzenia.
- C. czas, jaki upłynął od chwili urazu do repozycji.
- D. rodzaj repozycji (ortodontyczna vs. chirurgiczna)
- E. rodzaj i czas szynowania.

Nr 39. W przypadku wybicia zęba stałego najkorzystniejszym postępowaniem na miejscu wypadku, przed pojawieniem się w gabinecie, jest umieszczenie zęba w:

- A. fizjologicznym rozworze soli.
- B. zrównoważonym rozworze soli Hanka (HBSS).
- C. mleku pasteryzowanym.
- D. w zębodole.
- E. w przedsionku jamy ustnej między zębami trzonowymi a policzkiem.

Nr 40. Częstym następstwem po opóźnionej replantacji zęba stałego jest ankyloza, która u dzieci i młodzieży powoduje infrapozycję zęba. Dekoronację zaleca się, gdy infrapozycja przekracza co najmniej:

- A. 1 mm.
- B. 2 mm.
- C. 3 mm.
- D. 5 mm.
- E. dekoronacja nie jest zalecana po opóźnionej replantacji zęba stałego.

Nr 41. Wskaż falszywe stwierdzenie dotyczące rokowania po autotransplantacji zębów przedtrzonowych:

- A. im niższe stadium rozwoju korzenia zęba transplantowanego, tym większa szansa rewaskularyzacji miazgi.
- B. jeśli ząb transplantowany ma w pełni uformowany korzeń i zamknięty otwór wierzchołkowy, to szansa na rewaskularyzację miazgi wynosi 0%.
- C. im niższe stadium rozwoju korzenia zęba transplantowanego, tym większa szansa osiągnięcia prawidłowej długości korzenia.
- D. ryzyko resorpcji zapalnej jest większe jeśli korzeń transplantowanego zęba był w pełni uformowany.
- E. ryzyko resorpcji wymiennej jest większe jeśli korzeń transplantowanego zęba był w pełni uformowany.

Nr 42. Wirus Epsteina-Barr należy do rodziny/rodzaju:

- A. *Herpesviridae*.
- B. *Papilloma*.
- C. *Togaviridae*.
- D. *Paramyxoviridae*.
- E. *Enterovirus*.

Nr 43. Która z wymienionych torbieli nie ma wyściółki nabłonkowej?

- A. torbiel dziąsłowa.
- B. torbiel zawiązkowa.
- C. torbiel tętniakowata.
- D. torbiel przyzębna.
- E. torbiel pierwotna.

Nr 44. W ciągu pierwszych pięciu lat życia mózgowość osiąga:

- A. 50% wartości ostatecznej.
- B. 60% wartości ostatecznej.
- C. 70% wartości ostatecznej.
- D. 80% wartości ostatecznej.
- E. 90% wartości ostatecznej.

Nr 45. Na powierzchni okluzyjnej zęba 46 przy krawędzi stycznej dystalnej widoczny wizualnie jest ciemny cień zębiny pokryty nienaruszonym szkliwem, cień jest łatwiej dostrzegalny na wilgotnym zębie. Wskaż zaawansowanie zmiany próchnicowej w oparciu o kody klasyfikacji systemu ICDAS II:

- A. kod 3 - zmiana w dołkach i bruzdach.
- B. kod 4 - zmiana w dołkach i bruzdach.
- C. kod 5 - zmiana w dołkach i bruzdach.
- D. kod 3 - zmiana na powierzchniach gładkich stycznych mezjalnych i dystalnych.
- E. kod 4 - zmiana na powierzchniach gładkich stycznych mezjalnych i dystalnych.

Nr 46. W zębie mlecznym po wykonaniu przyżyciowej pulpotomii i zatamowaniu krwawienia, miazgę korzeniową przykrywa się pastą amputacyjną, którą alternatywnie stanowią podane pasty, **z wyjątkiem**:

- 1) MTA;
- 2) pasty tlenkowo-cynkowo-eugenolowej;
- 3) pasty wodorotlenkowo-wapniowej;
- 4) pasty tlenkowo-cynkowo-eugenolowej z formokrezołem;
- 5) pasty wodorotlenkowo-wapniowej z jodoformem.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3.   **B.** 2,3.   **C.** 2,4.   **D.** 3,5.   **E.** 1,2,3.

Nr 47. W jednoetapowym leczeniu apeksyfikacyjnym przed umieszczeniem MTA w części wierzchołkowej korzenia w celu eliminacji infekcji kanałowej zaleca się:

- A.** wypełnienie kanału pastą z wodorotlenku wapnia na okres 1-4 tygodni.
B. wypełnienie kanału pastą z wodorotlenku wapnia na okres 2 miesięcy.
C. umieszczenie w kanale ćwieków wodorotlenkowo-wapniowych na 7 dni.
D. umieszczenie w kanale ćwieków chlorheksydynowych na 5-7 dni.
E. wprowadzenie do kanału pasty Dexadent (Pulpomixine) na 2-3 dni.

Nr 48. U dziecka 7-letniego z uszkodzeniem pourazowym zęba 11 klasy III wg Ellisa, które nastąpiło dwa dni wcześniej i spowodowało obnażenie miazgi $< 1 \text{ mm}^2$ (miazga jasnoczerwona i nieznacznie krwawi) jako optymalne postępowanie terapeutyczne należy wybrać:

- A.** przykrycie bezpośrednie.
B. amputację przyżyciową częściową.
C. amputację wg Cveka.
D. amputację całkowitą.
E. ekstyrpację miazgi.

Nr 49. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące rozrostowego zapalenia miazgi

- 1) występuje w zębach mlecznych i stałych z niezakończonym rozwojem korzenia i otwartą komorą zęba;
- 2) występuje tylko w zębach mlecznych z szerokim otworem wierzchołkowym i otwartą komorą zęba;
- 3) wygląda jak guzek i ma barwę czerwoną;
- 4) powoduje stosunkowo silne dolegliwości bólowe i krwawi pod wpływem urazu mechanicznego;
- 5) przebiega bezobjawowo.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,4.   **B.** 1,3,5.   **C.** 2,3,4.   **D.** 2,3.   **E.** 2,4.

Nr 50. Zapobieganie pierwotne próchnicy u dziecka polega na:

- A. realizacji działań mających na celu opóźnienie kolonizacji jamy ustnej przez bakterie kariogenne.
- B. utrzymaniu uzębienia wolnego od próchnicy przez zachowanie równowagi między procesami demineralizacyjnymi i remineralizacyjnymi.
- C. obniżeniu poziomu bakterii próchnicotwórczych w jamie ustnej matki.
- D. wczesnym wykrywaniu początkowych zmian próchnicowych i leczeniu nieinwazyjnym.
- E. natychmiastowym leczeniu ubytków próchnicowych.

Nr 51. Wskaż falszywe stwierdzenie dotyczące roli fluorku wapnia z zapobieganiu próchnicy:

- A. powstaje po aplikacji preparatu zawierającego >300 ppm fluoru mającego obojętne pH.
- B. tworzy się przez połączenie z wapniem zawartym w ślinie.
- C. występuje na powierzchni szkliwa w postaci granulek.
- D. jest rezerwuarem fluoru uwalnianego po ekspozycji na kwasy.
- E. uwolnione jony fluorkowe są wbudowywane do hydroksyapatytu i powstaje fluoroapatyt.

Nr 52. Fluor dostarczany w optymalnych ilościach podczas amelogenezy spełnia wszystkie wymienione funkcje, z wyjątkiem:

- A. katalizatora powstawania hydroksyapatytu.
- B. uczestniczenia w przederypcyjnym dojrzewaniu szkliwa.
- C. inkorporacji do hydroksyapatytu z powstaniem fluoroapatytu uczestniczącego w poerypcyjnym dojrzewaniu szkliwa.
- D. sprzyjania tworzeniu optymalnie stabilnej sieci krystalicznej.
- E. promowania tworzenia kryształów apatytów z mniejszą zawartością węglanów.

Nr 53. Przy złamaniu koronowo-korzeniowym ze skośnym przebiegiem linii złamania przebieg poddąśłowej linii złamania biegnącej w kierunku dowerchołkowym identyfikuje się:

- A. na radiogramach wykonanych w projekcji wierzchołkowej i zgryzowej.
- B. na radiogramach wykonanych w projekcji wierzchołkowej i ekscentrycznej.
- C. za pomocą tomografii stożkowej.
- D. po usunięciu ruchomego fragmentu dokoronowego.
- E. prawdziwe są odpowiedzi C i D.

Nr 54. Wskaż falszywe stwierdzenia dotyczące nadwichniętego zęba:

1) wrażliwość na opuk;	4) wzrost ruchomości;
2) krwawienie z kieszonki dziąsłowej;	5) konieczność unieruchomienia.
3) przemieszczenie;	

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.   B. 3,4.   C. 3,5.   D. tylko 2.   E. tylko 5.

Nr 55. Chłopiec lat 15 zgłosił się do gabinetu z wybitym zębem 11 wprowadzonym do zębodołu kilka minut po wypadku i przytrzymywanym przez zagryzienie zębów na chusteczce. Wypadek zdarzył się przed dwoma godzinami. Prawidłowe czynności wykonane przez stomatologa to:

- 1) delikatnie usunięcie zęba, sprawdzenie zębodołu, przemycie zęba i zębodołu solą fizjologiczną i powtórnie umieszczenie zęba w zębodole;
- 2) pozostawienie zęba w zębodole, przemycie okolicy zęba solą fizjologiczną lub roztworem chlorheksydyny, sprawdzenie jego pozycji zęba klinicznie i radiologicznie;
- 3) założenie unieruchomienia półsztywnego na okres do 2 tygodni;
- 4) zlecenie antybiotyku i upewnienie się o ochronie przeciwtęężcowej lub zlecenie jej podania;
- 5) okresowe kontrolowanie stanu żywotności miazgi w celu wykrycia momentu w którym nastąpiła rewaskularyzacja miazgi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,4.   **B.** 1,3,4,5.   **C.** 2,3,4,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 2,3.

Nr 56. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące uzależnionego od zmian radiologicznych postępowania leczniczego w przypadku pourazowego wtłoczenia zęba mlecznego:

- 1) kiedy korzeń wtłoczonego zęba jest dłuższy niż przeciwległego zęba to wierzchołek korzenia jest przemieszczony w kierunku wargowym i można pozostawić ząb do samoistnej reerupcji (repozycji);
- 2) kiedy korzeń wtłoczonego jest krótszy niż przeciwległego zęba to wierzchołek korzenia jest przemieszczony w kierunku wargowym i można pozostawić ząb do samoistnej reerupcji (repozycji);
- 3) kiedy szczyt korzenia jest niedostrzegalny i ząb jest skrócony świadczy to o przemieszczeniu wtłoczonego zęba w kierunku zawiązka zęba stałego i wskazana jest ekstrakcja;
- 4) kiedy szczyt korzenia jest niedostrzegalny i ząb jest wydłużony świadczy to o przemieszczeniu wtłoczonego zęba w kierunku zawiązka zęba stałego i wskazana jest ekstrakcja;
- 5) kiedy wierzchołek korzenia wtłoczonego zęba przechodzi przez blaszkę wargową to na radiogramie korzeń jest krótszy niż przeciwległego zęba to można pozostawić ząb do samoistnej reerupcji.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3.   **B.** 1,3,5.   **C.** 3,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 2,4.

Nr 57. Przy wtłoczeniu zęba z zakończonym rozwojem korzenia na głębokość 4-7 mm zęba właściwym postępowaniem terapeutycznym jest:

- A.** oczekiwanie na reerupcję.
B. repozycja samoistna.
C. repozycja ortodontyczna lub chirurgiczna.
D. wyłącznie repozycja ortodontyczna.
E. wyłącznie repozycja chirurgiczna.

Nr 58. Niepowodzeniem leczenia endodontycznego zębów stałych z niezakończonym rozwojem korzenia i martwą miazgą jest:

- 1) brak odkładania zębiny korzeniowej zwężającej światło kanału;
- 2) powstanie bariery kalcyfikacyjnej nieco poniżej szczytu wierzchołka korzenia;
- 3) zapalenie tkanek okołowierzchołkowych;
- 4) resorpcja wymienna wewnętrzna.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,2,3.   **C.** 1,4.   **D.** tylko 2.   **E.** tylko 3.

Nr 59. Jakie jest postępowanie przy wtłoczeniu zęba z zakończonym rozwojem korzenia?

- 1) gdy głębokość wtłoczenia wynosi poniżej 3 mm oczekuje się na samoistną reerupcję przez okres 2-4 tygodni;
- 2) gdy głębokość wtłoczenia wynosi od 3 do 7 mm oczekuje się na samoistną reerupcję przez okres 2-4 tygodni;
- 3) gdy głębokość wtłoczenia wynosi od 3 do 7 mm wskazana jest repozycja ortodontyczna lub chirurgiczna;
- 4) gdy głębokość wtłoczenia wynosi od 3 do 7 mm wskazana jest wyłącznie repozycja chirurgiczna;
- 5) gdy głębokość wtłoczenia wynosi powyżej 7 mm wskazana jest wyłącznie repozycja chirurgiczna.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4,5.   **B.** 1,3,5.   **C.** 3,5.   **D.** 1,2,5.   **E.** 2,4.

Nr 60. Klasa IV pourazowych uszkodzeń zębów wg Ellisa obejmuje:

- A.** złamanie korony w okolicy szyjki zęba.
B. zwichnięcie całkowite.
C. zwichnięcie częściowe.
D. złamanie korzenia.
E. uraz prowadzący do utraty żywotności miazgi.

Nr 61. U 18-letniego chłopca stwierdzono przechylenie zębów 11 i 12 w kierunku podniebiennym powodujące zaburzenie zgryzu, test żywotności miazgi jest ujemny, test perkusyjny dodatni, zęby są ruchome jako jednostka, radiogram ujawnia pionowe linie złamania w przegrodzie zębodołowej i poziomą u podstawy kości. Wybierz spośród podanych opcji najbardziej prawdopodobną diagnozę i optymalne leczenie:

Diagnoza: 1) zwichnięcie boczne; 2) nadwichnięcie; 3) złamanie wyrostka;

Leczenie: a) repozycja i unieruchomienie półsztywne na 2 tygodnie; b) repozycja i unieruchomienie półsztywne na 4 tygodnie; c) repozycja i unieruchomienie półsztywne na 8 tygodni.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1b.   **B.** 2a.   **C.** 3c.   **D.** 3b.   **E.** 2b.

Nr 62. Brak zwiększonej ruchomości zęba po urazie występuje w przypadku:

- A. wstrząsu i intruzji.
- B. zwichnięcia bocznego.
- C. ekstruzji.
- D. złamania korzenia w połowie długości.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i B.

Nr 63. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące lakierów fluorkowych:

- 1) źródłem fluoru we wszystkich dostępnych lakierach fluorkowych jest 5% fluorek sodu;
- 2) dostępne lakiery fluorkowe zawierają różne związki fluoru i dostarczają zróżnicowanej stężeń fluoru;
- 3) dodanie amorficznego fosforanu wapnia do lakierów zawierających 22 600 ppm fluoru w postaci fluorku sodu zwiększa uwalnianie i wchłanianie fluoru przez szkliwo;
- 4) aplikacja lakieru wymaga uprzedniego profesjonalnego oczyszczania powierzchni zęba;
- 5) przed aplikacją lakieru należy dokładnie osuszyć powierzchnię zęba.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,5.   B. 2,3.   C. 2,5.   D. 2,4.   E. 1,4,5.

Nr 64. Wskaż **fałszywe** stwierdzenie dotyczące rewaskularyzacji miazgi:

- A. jest metodą leczenia zębów stałych niedojrzałych z martwą miazgą.
- B. jest metodą leczenia zębów stałych dojrzałych z martwą miazgą i zapaleniem tkanek okołowierzchołkowych.
- C. polega na tworzeniu tkanki miazgopodobnej funkcjonalnie przypominającej prawidłową miazgę na bazie skrzepu z komórek macierzystych brodawki zębowej.
- D. wymaga dokładnej dezynfekcji kanału.
- E. prowadzi do wzrostu korzenia na długość i zwężenia kanału przez odkładanie zębiny korzeniowej.

Nr 65. Oznakami zaawansowanych zmian erozyjnych są:

- 1) utrata perykimatów szkliwa;
- 2) zaokrąglone zagłębienia w szkliwie;
- 3) nieckowate zagłębienia w szkliwie odsłaniające zębinę;
- 4) zachowanie rąbka szkliwa wokół zmiany w rejonie przyszyjkowym;
- 5) brzegi wypełnień wznoszące się ponad otaczające tkanki zęba.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,4.   B. 2,3,4.   C. 2,5.   D. 3,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 66. Dodanie 1,5% argininy do pasty do zębów zawierającej nierozpuszczalny związek wapnia i fluor powoduje wszystkie wymienione efekty, **z wyjątkiem**:

- A. podwyższenia pH płytki.
- B. zwiększenia działania kariostatycznego zawartego w paście fluoru.
- C. zwiększenia ilości substratu dla bakterii płytki produkujących amoniak.
- D. hamowania wytwarzania kwasu mlekowego przez kwasotwórcze bakterie płytki.
- E. neutralizacji kwasów wytwarzanych w płytce przez bakterie.

Nr 67. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące terminów powstawania zawiązków zębów:

- 1) zawiązki wszystkich zębów powstają mlecznych między 6. a 8. tygodniem życia embrionalnego;
- 2) zawiązki wszystkich mlecznych powstają między 8. a 12. tygodniem życia embrionalnego;
- 3) zawiązki zębów stałych siecznych, kłów i przedtrzonowych tworzą się między 20. tygodniem życia płodowego a 10. miesiącem życia po urodzeniu;
- 4) zawiązki zębów stałych siecznych, kłów i przedtrzonowych tworzą się między 30. tygodniem życia płodowego a 12. miesiącem życia po urodzeniu;
- 5) zawiązek zęba stałego pierwszego trzonowego powstaje w 20. tygodniu życia płodowego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4,5.   B. 1,3,5.   C. 2,4,5.   D. 2,3,5.   E. 1,3.

Nr 68. Wskaż jakie zmiany na błonie śluzowej jamy ustnej występują typowo w chorobie przeszczep przeciwko gospodarzowi?

- 1) rumień, zmiany zanikowe, zmiany lichenoidalne;
- 2) nieregularne owrzodzenia pokryte białoszarym nalotem;
- 3) nadżerki, owrzodzenia;
- 4) kserostomia;
- 5) zmiany pęcherzykowe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,5.   B. 2,3,5.   C. 1,3,4.   D. 2,3,4.   E. 2,5.

Nr 69. U dzieci z zespołem Downa w jamie ustnej obserwuje się wszystkie wymienione zmiany, **z wyjątkiem**:

- A. hipodoncji.
- B. hipoplazji i/lub zmętnienia szkliwa.
- C. podniebienia gotyckiego.
- D. dużego pobruzdowanego języka.
- E. wad zgryzu.

Nr 70. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące rozwoju i pochodzenia gruczołów ślinowych:

- 1) ślinianki podjęzykowe i podżuchwowe wywodzą się z ektodermy;
- 2) ślinianka przyuszną wywodzi się z ektodermy;
- 3) jako pierwsze rozwijają się ślinianki podjęzykowe;
- 4) rozwój ślinianki przyusznnej rozpoczyna się w 6. tygodniu życia płodowego;
- 5) rozwój ślinianki podjęzykowej rozpoczyna się w 8. tygodniu życia płodowego;

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,5.
- B.** 2,4.
- C.** 3,4.
- D.** 4,5.
- E.** 1,2,4,5.

Nr 71. Interpretując obraz radiologiczny w aspekcie obecności zmiany próchnicowej należy uwzględnić:

- 1) przejaśnienie przyszyjkowe mimikujące próchnicę korzenia;
- 2) pasmo Macha dające iluzję demineralizacji szkliwa przy połączeniu szkliwno-zębinowym;
- 3) pasmo Macha dające iluzję demineralizacji zębiny przy połączeniu szkliwno-zębinowym;
- 4) rozległość zmiany w kierunku policzkowo-językowym;
- 5) odległość zmiany od rogów miazgi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,5.
- B.** 1,3,5.
- C.** 1,3.
- D.** 4,5.
- E.** 3,4,5.

Nr 72. Podczas opracowania ubytku próchnicowego w fazie usuwania zębiny próchnicowej należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) całkowicie usunąć próchnicową zębinę z okolicy granicy szkliwno-zębinowej;
- 2) usunąć zewnętrzną, miękką i zakażoną zębinę z okolicy połączenia szkliwno-zębinowego i dna ubytku;
- 3) usunąć zewnętrzną i wewnętrzną próchnicową zębinę z dna ubytku;
- 4) usunąć z dna ubytku zewnętrzną miękką i zakażoną zębinę z pozostawieniem wewnętrznej, niezakażonej, nieco zdemineralizowanej i przebarwionej zębiny;
- 5) po całkowitym usunięciu próchnicowej zębiny ze ścian ubytku pozostawić na dnie ubytku obie warstwy zewnętrzną i wewnętrzną próchnicowej zębiny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3.
- B.** 2,4.
- C.** 1,4.
- D.** tylko 5.
- E.** tylko 4.

Nr 73. Które z podanych stwierdzeń dotyczących koron stalowych zakładanych na zęby trzonowe mleczne techniką Hall są prawdziwe?

- 1) koronę stalową zakłada się na dotknięty próchnicą ząb po uprzedniej redukcji twardych tkanek zęba przez oszlifowanie;
- 2) koronę stalową zakłada się na zmieniony próchnicowo ząb bez usuwania próchnicowo zmienionych tkanek;
- 3) koronę stalową zakłada się na ząb bez redukcji twardych tkanek zęba z umocowaniem za pomocą cementu glass-jonomerowego;
- 4) zabieg wymaga zastosowania znieczulenia miejscowego;
- 5) ma zastosowanie w odbudowie ubytków klasy I i II oraz destrukcji korony, która nie nadaje się do odbudowy konwencjonalnej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4,5.   **B.** 2,5.   **C.** 2,3,4.   **D.** 2,3.   **E.** 1,2,5.

Nr 74. U dziecka 5-letniego stwierdza się ubytki próchnicowe we wszystkich zębach trzonowych mlecznych górnych i dolnych oraz w czterech siekaczach górnych. W zębach 74 i 84 występują ubytki próchnicowe z otwarciem komory miazgi, ząb 75 ma przetokę wydzielającą treść ropną, a ząb 85 obrzęk ropny. Proporcja pufa do liczby zębów z nieleczoną próchnicą u tego pacjenta wynosi:

- A.** 4,4%.   **B.** 6,6%.   **C.** 10,1%.   **D.** 22,2%.   **E.** 33,3%.

Nr 75. Reakcją obronną miazgi wobec początkowej, bezubytkowej zmiany próchnicowej w szkliwie jest powstawanie zębiny:

- A.** sklerotycznej.   **D.** II-rzędowej.
B. reakcyjnej.   **E.** sklerotycznej i reakcyjnej.
C. naprawczej.

Nr 76. U 14-letniego pacjenta z umiarkowanym ryzykiem próchnicy na powierzchni dystalnej zęba 46 radiologicznie stwierdza się przepuszczalność na promieniowanie sięgające 1/3 zewnętrznej części zębiny. Zalecanym postępowaniem w tym przypadku jest:

- 1) preparacja tunelowa;
- 2) preparacja szczelinowa;
- 3) infiltracja próchnicy;
- 4) ortodontyczna separacja zęba, a następnie preparacja ubytku w kształcie spodka;
- 5) abrazyjne opracowanie zmiany próchnicowej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,3.   **C.** 4,5.   **D.** 3,5.   **E.** 1,2,3.

Nr 77. Atraumatyczne leczenie próchnicy polega na:

- 1) usunięciu próchnicowo zmienionych tkanek narzędziami ręcznymi;
- 2) wypełnieniu ubytku materiałem glass-jonomerowym;
- 3) ponownym opracowaniu ubytku po 6 miesiącach i założeniu wypełnienia stałego;
- 4) wypełnieniu ubytku cementem tlenkowo-cynkowo-eugenolowym na okres 6 miesięcy;
- 5) udzieleniu instruktażu higienicznego i miejscowej aplikacji lakieru fluorkowego na pozostałe zęby.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.**   **B. 1,2,5.**   **C. 1,2,3.**   **D. 3,4.**   **E. 3,4,5.**

Nr 78. U dziecka 4-letniego stwierdzono 10 wyrżniętych zębów mlecznych, w tym 6 siecznych (cztery w szczęce i dwa w żuchwie), których korony mają kształt stożkowy oraz 4 pierwsze trzonowe (2 w szczęce i 2 w żuchwie). Dziecko ma jasne, cienkie i rzadkie włosy, uwypuklone guzy czołowe, nos siodełkowy wywinięte wargi i zniekształcone uszy. Badanie radiologiczne ujawnia 8 rozwijających się zębów stałych. W wywiadzie opiekun podaje brak potliwości dziecka. W oparciu o te dane rozpoznaje się:

- A.** dysplazję ektodermalną.
B. dysplazję ektodermalną typu hipohydrotycznego.
C. zespół obojczykowo-czaszkowy.
D. cherubizm.
E. odontodysplazję.

Nr 79. U dziecka 12-letniego klinicznie stwierdza się zęby 11 i 12 z mniejszymi koronami i hipoplazją szkliwa, a radiologicznie brak kontrastu między szkliwem i zębiną, cienkie warstwy szkliwa i zębiny, dużą komorę miazgi (zęby duchy), krótkie korzenie i otwarte wierzchołki korzeni. Zmiany te wskazują na:

- A.** regionalną hipoplazję szkliwa połączoną z taurodontyzmem.
- B.** hipoplazję i hipomineralizację szkliwa połączoną z taurodontyzmem.
- C.** regionalną odontodysplazję.
- D.** następstwo urazu zębów mlecznych powodujące zmiany rozwojowe w odpowiadających zębach stałych.
- E.** zlokalizowaną postać niedorozwoju zębiny typu III.

Nr 80. Chłopiec 13-letni zgłasza się do gabinetu z powodu nieestetycznego wyglądu zębów. Klinicznie stwierdza się zęby barwy żółto-brązowej z szorstką powierzchnią szkliwa, szkliwo przy dotyku zgłębnikiem jest miękkie, siekacze górne w rejonie styczno-siecznym wykazują brak szkliwa z powodu odłamania (odpryśnięcia), a radiologicznie stwierdza się szkliwo prawidłowej grubości wykazujące kontrast podobny do zębiny i prawidłowych rozmiarów jamy zębów. Zmiany jest wskazują na:

- A. *amelogenesis imperfecta* typ hipoplastyczny.
- B. *amelogenesis imperfecta* typ hipomaturacyjny.
- C. *amelogenesis imperfecta* typ hipokalcyfikacyjny.
- D. umiarkowany stopień fluorozy zębów.
- E. niedorozwój szkliwa spowodowany czynnikami środowiskowymi.

Nr 81. We wrodzonym niedorozwoju zębiny typu III w odróżnieniu od niedorozwoju zębiny typu I i II, stwierdza się:

- A. zęby muszelkowe.
- B. zęby barwy od bursztynowej, brązowej do niebieskiej, szarej z opalizacją.
- C. obliterację komór i kanałów.
- D. rozrzedzenie struktury kostnej w okolicy okołowierzchołkowej.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i D.

Nr 82. Nieprzezroczystość, zmętnienie szkliwa jest:

- 1) jakościowym rozwojowym defektem szkliwa;
- 2) ilościowym defektem rozwojowym szkliwa;
- 3) wynikiem hipomineralizacji lub hipomaturacji;
- 4) wynikiem upośledzenia tworzenia struktury białkowej przez ameloblasty;
- 5) podpowierzchniową demineralizacją pokrytą prawidłowo zmineralizowanym szkliwem.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,5.   B. 2,3,5.   C. 2,4.   D. 2,3.   E. 1,4,5.

Nr 83. Które stwierdzenie dotyczące zębów dwoistych jest fałszywe?

- A. są wadą dotyczącą kształtu zębów lub ich wielkości.
- B. występują w każdym odcinku łuku zębowego.
- C. najczęściej występują w okolicy zębów siecznych żuchwy.
- D. zalicza się do nich zęby złane, bliźniacze i zrosnięte.
- E. zalicza się do nich zęby złane i bliźniacze.

Nr 84. Które z podanych stwierdzeń dotyczących mezjodensu są prawdziwe?

- 1) jest zębem nadliczbowym;
- 2) jest zębem dodatkowym;
- 3) występuje wyłącznie pojedynczo;
- 4) wyłącznie występuje pomiędzy lub za zębami siecznymi przyśrodkowymi górnymi;
- 5) występuje pomiędzy lub za zębami siecznymi przyśrodkowymi górnymi lub dolnymi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4.   B. 2,4.   C. 2,3,4.   D. 1,5.   E. 2,5.

Nr 85. W fazie ochronnej aktywności ameloblastów następuje:

- 1) zmiana kształtu ameloblastów w wysokie komórki nabłonkowe z jądrami położonymi u podstawy;
- 2) redukcja wysokości ameloblastów;
- 3) wytworzenie pierwotnej błony szkliwnej;
- 4) pierwotna mineralizacja szkliwa;
- 5) połączenie pozostałych komórek narządu szkliwotwórczego z nabłonkiem zewnętrznym tworząc nabłonek, który okrywa szkliwo do czasu erupcji.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4.   B. 2,3,4.   C. 2,3.   D. 2,3,4,5.   E. 1,3,4,5.

Nr 86. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące pierwotnego zaburzenia wyrzynania zębów:

- 1) jest to zaburzenie koordynacji pomiędzy rozwojem zęba i wzrostem kości szczęk w praderupcyjnej fazie wyrzynania zęba;
- 2) charakterystyczne jest występowanie tego zaburzenia we wszystkich zębach położonych odśrodkowo w stosunku do zęba z rozpoznanym PFE;
- 3) towarzyszy mu zwykle resorpcja korzenia zęba mlecznego innego niż ząb jednoimienny lub sąsiedniego zęba stałego;
- 4) etiologia zaburzenia nie jest znana, prawdopodobnie ma tło genetyczne.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.   **B.** 2,3.   **C.** 3,4.   **D.** 2,4.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 87. Dziecko w wieku 7 lat pochodzące z rodziny imigranckiej spożywa więcej niż 3 słodkie przekąski dziennie. PUW+puw wynosi 0. Zęby czyści codziennie pastą z fluorem i regularnie zgłasza się na wizyty kontrolne do stomatologa. Ryzyko próchnicy u pacjenta można określić jako:

A. niskie. **B.** średnie. **C.** wysokie. **D.** niemożliwe do określenia. **E.** bardzo wysokie.

Nr 88. Mechanizm działania ksylitolu polega na:

- 1) upośledzeniu adhezji *S. mutans* do powierzchni zębów;
- 2) hamowaniu glikolizy i syntezy polisacharydów;
- 3) zwiększeniu aktywności laktoferryiny w leukocytach;
- 4) zwiększeniu aktywności amylazy ślinowej;
- 5) zastąpieniu sacharozy ograniczającemu dostęp bakterii do substratu.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,5.   **B.** 1,3,4,5.   **C.** 3,4,5.   **D.** 1,2,5.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 89. W której jednostce chorobowej w obrazie radiologicznym zęby wyglądają „jak zawieszone w powietrzu” (obraz pływających zębów)?

- A.** hipofosfatazji
B. neutropenii.
C. zespole Papillona-Langerhansa.
D. histiocytozie komórek Langerhansa.
E. zespole Chediaca-Higashiego.

Nr 90. Prawidłowe nawyki żywieniowe dzieci w wieku żłobkowym obejmują:

- 1) zaprzestanie karmienia i pojenia w nocy;
- 2) ograniczenie przyjmowania przed snem i w nocy płynów wyłącznie do wody;
- 3) ograniczenie częstości podawania soków i słodzonych napojów do 500 ml na dzień, wyłącznie w trakcie posiłków głównych;
- 4) unikanie cukrów i pokarmów kleistych;
- 5) zaniechanie wprowadzania napojów gazowanych do 4. roku życia;
- 6) minimum jednogodzinnych przerw między posiłkami i przekąskami.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,5.   **B.** 1,2,4,5.   **C.** 1,2,4.   **D.** 1,2,3,6.   **E.** wszystkie wymie

Nr 91. Repozycję związków mineralnych utraconych w czasie powtarzających się ataków kwasów z tworzeniem fluorohydroksyapatytów zapewnia stężenie fluoru:

A. >50 ppm. **B.** >100 ppm. **C.** >75 ppm. **D.** <50 ppm. **E.** >50 ppm i <100ppm.

Nr 92. Podczas opracowywania rozległego dwupowierzchniowego ubytku w zębie mlecznym należy:

- 1) wykonać zaczep na powierzchni żującej;
- 2) powinien on przechodzić w ubytek styczny z lekko rozbieżnym ustawieniem ścian;
- 3) szerokość „jaskółczego ogona” powinna przekraczać 1/3 odległości między guzkami;
- 4) brzeg przedsionkowy i podniebienny/językowy ubytku stycznego powinien być zlokalizowany poza powierzchnią styczną;
- 5) zalecane jest pozostawienie odwapnionego szkliwa na powierzchni stycznej.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,4. **B.** 2,3,4,5. **C.** 2,4,5. **D.** 1,2,4. **E.** wszystkie wymienione.

Nr 93. Czynniki sprzyjającymi rozwojowi i szybkiemu przebiegowi procesu próchnicowego w zębach stałych z niezakończonym rozwojem korzenia są:

- 1) głębokie bruzdy i perykymacje na powierzchni żującej;
- 2) duża ilość substancji międzypryzmatycznej w szkliwie;
- 3) obecność linii porodowej w pierwszych stałych trzonowcach;
- 4) mała ilość, bardziej odpornych na działanie kwasów węglanoapatytów;
- 5) obecność przebiegających równolegle do połączenia szkliwno-zębinowego włókien Korffa w zębinie płaszczowej.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4. **B.** 1,2,3. **C.** 1,2,3,4. **D.** wszystkie wymienione. **E.** 1,2,3,5.

Nr 94. Strefa miazgi zawierająca dużą liczbę fibroblastów, niezróżnicowanych komórek mezenchymy posiadających zdolność różnicowania się w inne typy komórek, włókna nerwowe, kolagenowe i srebrochłonne Korffa to strefa:

- A.** odontoblastów.
B. bogatokomórkowa.
C. pododontoblastyczna.
D. jasna.
E. środkowa.

Nr 95. Wskaż **falszywe** stwierdzenia dotyczące włókien mielinowych typu A:

- 1) lokalizacja głównie w miazdze komorowej (największe zagęszczenie w rogu miazgi);
- 2) wysoki próg pobudliwości;
- 3) szybkie przewodzenie bodźca;
- 4) odpowiedź na bodźce pojawieniem się tępego, ciągłego, trudnego do zlokalizowania bólu.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2. **B.** 2,3. **C.** 2,4. **D.** 3,4. **E.** wszystkie wymienione

Nr 96. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zapaleń miazgi:

- 1) szkodliwe czynniki nasilone i działające krótko zwykle prowadzą do odwracalnego zapalenia miazgi;
- 2) w umiarkowanie nasilonych zapaleniach przeważa odpowiedź humoralna;
- 3) długo działające bodźce są najczęściej przyczyną nieodwracalnych zapaleń przewlekłych;
- 4) immunologicznym wskaźnikiem nieodwracalnych zapaleń jest przewaga limfocytów T supresorowych nad pomocniczymi.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.   **B.** 2,3,4.   **C.** 3,4.   **D.** 1,3.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 97. Które stwierdzenia dotyczące mostu zębinowego wytworzonego pod wpływem wodorotlenku wapnia są prawdziwe?

- 1) ze względu na obecność szczelin nie stanowi długotrwałej bariery dla bakterii;
- 2) powstająca zębina ma charakter kanalikowy i rzadko obserwuje się efekty tunelowe;
- 3) wodorotlenek wapnia często ulega resorpcji przez co tworzy się pusta przestrzeń;
- 4) we wszystkich przypadkach po zastosowaniu wodorotlenku wapnia stwierdza się obecność mostu zębinowego;
- 5) eliptyczny kształt mostu zębinowego świadczy o dobrej prognozie.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,5.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,3,5.   **D.** wszystkie wymienione.   **E.** 2,3,4.

Nr 98. Pacjent w wieku 5,5 roku z mukowiscydozą zgłosił się do gabinetu stomatologicznego z powodu krótkotrwałych dolegliwości bólowych. Miazga reagowała na bodźce, reakcja na perkusję była ujemna. Po opracowaniu ubytku stwierdzono obnażenie miazgi i krwawienie łatwe do zatamowania. Wybierz optymalną metodę leczenia:

- A.** przykrycie bezpośrednie.
- B.** amputacja miazgi z użyciem formokrezolu.
- C.** amputacja miazgi z użyciem wodorotlenku wapnia.
- D.** leczenie endodontyczne.
- E.** ekstrakcja.

Nr 99. Które stwierdzenia prawidłowo charakteryzują działanie składników preparatu Carie-Care System?

- 1) papaina jest enzymem proteolitycznym;
- 2) papaina działa na próchnicową tkankę blokując inhibitor alfa-1-antytrypsyny;
- 3) chloramina w procesie chlorowania rozpuszcza częściowo zdegradowany kolagen;
- 4) olej czosnkowy ma działanie przeciwzapalne;
- 5) metyloparaben sodu ma działanie konserwujące.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,5.   **B.** 1,2,3.   **C.** 1,2,4.   **D.** 1,2,3,5.   **E.** 1,2,3,4.

Nr 100. Uraz działający pod niewielkim kątem do korony zęba może powodować:

- 1) złamanie szkliwa;
- 2) nadłamanie szkliwa;
- 3) niepowikłane złamanie szkliwno-zębinowe;
- 4) złamanie szkliwno-zębinowe powikłane;
- 5) złamanie korzenia;
- 6) wstrząs.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,4.   **B.** 2,3,4.   **C.** 3,4,5.   **D.** 3,4,5,6.   **E.** 1,2,5,6.

Nr 101. Idealne unieruchomienie uszkodzonych pourazowo zębów powinno być:

- 1) aktywne;
- 2) elastyczne (niesztywne) aby umożliwić fizjologiczną ruchomość zęba;
- 3) założone na tak krótko jak to możliwe, ale nie krócej niż na 14 dni;
- 4) łatwe do założenia i usunięcia, oraz nie może powodować dyskomfortu pacjenta;
- 5) łatwe do oczyszczania.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 2,3,4,5.   **B.** 1,2,3.   **C.** 1,2,4,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 2,4,5.

Nr 102. W tym urazie następuje przemieszczenie zęba, częściowe lub całkowite przerwanie ozębnej. Współwystępuje złamanie wargowej lub podniebiennej/językowej blaszki wyrostka zębodołowego i strefa kompresji w rejonie przyszyjkowym lub wierzchołkowym. W większości przypadków ząb nie jest ruchomy. Wskaż prawidłowe rozpoznanie:

- A.** wtoczenie zęba.
B. wydłużenie zęba.
C. zwichnięcie boczne.
D. całkowite zwichnięcie.
E. nadwichnięcie.

Nr 103. Które czynności należy wykonać podczas postępowania leczniczego w przypadku wydłużenia zęba?

- 1) znieczulenie nasiękowe w każdym przypadku takiego urazu;
- 2) przed repozycją przemyć odsłoniętą powierzchnię korzenia fizjologicznym roztworem soli;
- 3) przeprowadzenie repozycji poprzez nacisk palcem w kierunku osiowym;
- 4) zszycie dziąsła;
- 5) unieruchomienie zęba na 3 tygodnie;
- 6) u pacjenta powyżej 12.roku życia zlecenie ogólnoustrojowe tetracykliny u młodszych amoksycyliny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3,5.   **B.** 2,3,4,5.   **C.** 2,3,4.   **D.** 2,3,4,6.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 104. Najlepszym zębem do autotransplantacji w miejscu górnego przyśrodkowego siekacza jest ząb:

- 1) trzeci trzonowy;
- 2) drugi przedtrzonowy dolny;
- 3) pierwszy przedtrzonowy dolny;
- 4) dodatkowy;
- 5) siekacz dolny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 2,4.   **C.** 3,4.   **D.** 2,3,5.   **E.** 2,3,4,5.

Nr 105. Zielonkawe zabarwienie zębów może występować w przypadku:

- 1) alkaptonurii;
- 2) hiperbilirubinemii;
- 3) stosowania minocykliny;
- 4) stosowania ciprofloksacyny;
- 5) stosowania tetracykliny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 2,3,4.   **C.** 3,4,5.   **D.** 2,3,4,5.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 106. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące hiperdoncji:

- 1) powstaje w wyniku pączkowania listewki zębowej;
- 2) kształtem mogą przypominać zęby prawidłowe (ząb nadliczbowy) lub mieć nieprawidłową budowę (ząb dodatkowy);
- 3) zwiększenie liczby zębów może być wynikiem zaburzeń genetycznych np. zespołu Joba, Marfana, Downa, Wiliamsa;
- 4) zęby nadliczbowe mleczne są w większości wyrżnięte, stałe to głównie zęby zatrzymane;
- 5) sposób leczenia pacjenta z hiperdoncją zależy m.in. od stopnia uformowania korzenia sąsiednich zębów i zębów nadliczbowych;
- 6) mleczne zęby nadliczbowe wymagają najczęściej jedynie kontroli klinicznej i radiologicznej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3,4.   **B.** 1,3,4,6.   **C.** 1,2,4,5.   **D.** 1,4,6.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 107. Które objawy charakteryzują odontodysplazję regionalną?

- 1) lokalnie opóźniony rozwój zawiązków zębów;
- 2) opóźnione i wydłużone wyrzynanie zębów;
- 3) obliteracja komór i kanałów zębów;
- 4) hipomineralizacja i hipoplazja szkliwa, ale prawidłowa budowa zębiny;
- 5) przetoki ropne w okolicy zaburzenia;
- 6) zmniejszony kształt zębów o żółtym lub brązowym zabarwieniu.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,5,6.   **B.** 1,3,4,5.   **C.** 1,3,5,6.   **D.** 1,2,4,5,6.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 108. Wśród zabiegów stomatologicznych umiarkowanym ryzykiem krwawienia obarczone są:

- 1) skaling poddąśłowy;
- 2) skaling naddąśłowy wraz z polerowaniem powierzchni zębów;
- 3) resekcja wierzchołka korzenia;
- 4) wszczepienie pojedynczych implantów;
- 5) operacyjne usunięcie zęba mądrości;
- 6) plastyka i wycięcie wędzidełek warg i języka.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,6.   **B.** 1,3,5,6.   **C.** 2,3,5,6.   **D.** 3,4,5,6.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 109. Które zdania prawidłowo opisują technikę „kolano do kolana”?

- 1) zalecana jest do badania dzieci poniżej 3. roku życia;
- 2) w przypadku dzieci specjalnej troski zaleca się ją nawet do 5. roku życia;
- 3) zapewnia rodzicowi widoczność jamy ustnej dziecka;
- 4) dziecko znajduje się na kolanach rodzica w pozycji siedzącej;
- 5) nie zapewnia widoczności jamy ustnej lekarzowi.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4.   **B.** 1,2,3.   **C.** 2,3,4,5.   **D.** 1,3,4,5.   **E.** 2,3.

Nr 110. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu obojczykowo-czaszkowego?

- 1) rozwój umysłowy pacjentów jest prawidłowy;
- 2) zaburzenie dotyczy części układu kostnego o łącznotkankowym typie kostnienia;
- 3) wzrost urodzeniowy jest nieprawidłowy;
- 4) w zmineralizowanych tkankach występuje obniżona zawartość wapnia i fosforu;
- 5) występuje opóźnione zamknięcie szwów czaszkowych i zwężenie sklepienia czaszki.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,4.   **B.** 1,4.   **C.** 1,2,5.   **D.** 2,3.   **E.** 4,5.

Nr 111. Które z objawów występują w zespole Treachera-Collinsa?

- 1) przedwczesne zrośnięcie szwów czaszki;
- 2) progenia;
- 3) hipoplastyczne brzegi oczodołów;
- 4) niedorozwój kości jarzmowych i skroniowych, zatok szczękowych i przewodów nosowych;
- 5) płetwiasta szyja.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 3,4.   **B.** 2,3.   **C.** 4,5.   **D.** 1,2,4.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 112. Które z wymienionych grup bakterii dominują w płytce bakteryjnej zlokalizowanej w bruzdach zębów?

- A. *Streptococcus spp.* i *Prevotella spp.*
- B. *Streptococcus spp.* i *Neisseria spp.*
- C. *Streptococcus spp.* i *Veillonella spp.*
- D. *Streptococcus spp.* i *Eubacterium spp.*
- E. *Streptococcus spp.* i *Actinomyces spp.*

Nr 113. Do stanów przednowotworowych nie zalicza się:

- A. zespołu Plummera-Vinsona.
- B. ziarniniaka Wegenera.
- C. dyskeratozy wrodzonej.
- D. *xeroderma pigmentosum*.
- E. przewlekłej choroby przeszczep przeciwko gospodarzowi.

Nr 114. W systemie Recaldent (CPP-ACP) połączono:

- A. 10 cząsteczek CPP z 144 jonami wapnia i 96 fosforanowymi.
- B. 6 cząsteczek CPP z 96 jonami wapnia i 144 fosforanowymi.
- C. 6 cząsteczek CPP z 144 jonami wapnia i 96 fosforanowymi.
- D. 10 cząsteczek CPP z 96 jonami wapnia i 144 fosforanowymi.
- E. 6 cząsteczek CPP z 144 jonami wapnia, 96 fosforanowymi i 30 magnezowymi.

Nr 115. Wskaż prawdziwe stwierdzenia opisujące mechanizmy i ryzyko wystąpienia fluorozy:

- 1) uważa się, że ryzyko fluorozy występuje przy spożywaniu 1-2 mg fluoru dziennie lub przy zawartości fluoru w wodzie pitnej >1,5 mg/l;
- 2) na występowanie fluorozy ma wpływ m.in. obecność czynników modyfikujących poziom fluoru w osoczu i jego wchłanianie z przewodu pokarmowego np. poziom Ca i Mg;
- 3) najmniej wrażliwa na działanie fluoru jest faza dojrzewania amelogenezy;
- 4) ryzyko fluorozy występuje w ciągu pierwszych 6-8 lat życia dziecka;
- 5) do 4 roku życia dziecka szczególnie zagrożone fluorozą są zęby sieczne i przedtrzonowe (zwiększone ryzyko w 15.-30. miesiącu życia).

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3,4.   B. 2,4.   C. 1,3.   D. 2,3,4,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 116. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące tocznia rumieniowatego?

- 1) toczeń rumieniowaty rozwija się na skutek wytwarzania kompleksów immunologicznych i ich odkładania w skórze lub narządach wewnętrznych;
- 2) zazwyczaj objawia się już w okresie niemowlęcym;
- 3) w jamie ustnej w postaci skórnej tocznia obserwuje się plamy rumieniowe, pęcherze i pęcherzyki, przekształcające się w nadżerki oraz złuszczone zapalenie dziąseł;
- 4) w jamie ustnej w postaci narządowej najczęściej obserwuje się nadżerki zlokalizowane na białawym podłożu otoczonym rąbką zapalną;
- 5) objawem obu postaci choroby (skórnej i narządowej) jest występowanie szarobiałych łusek i nadżerek na wardze dolnej.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,5.   **B.** 2,3,4.   **C.** 1,3,4,5.   **D.** 1,2,5.   **E.** 3,4,5.

Nr 117. Postępowanie stomatologa u pacjenta ze zwłóknieniem torbielowatym powinno obejmować:

- 1) optymalną profilaktykę obejmującą prawidłową higienę i dietę;
- 2) rutynowe leczenie stomatologiczne przeprowadzone pod warunkiem, że sytuacja oddechowa jest stabilna i dobrze kontrolowana;
- 3) nie stosowanie znieczulenia miejscowego ze środkiem naczyniozężającym;
- 4) przed- i po leczeniu stomatologicznym u pacjentów z ciężkimi powikłaniami płucnymi konieczna jest fizjoterapia oraz profilaktyka antybiotykowa;
- 5) stosowanie sedacji z zachowaną świadomością, ponieważ jest bezpieczne i nie wymaga konsultacji z pulmonologiem.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4.   **B.** 1,2,3,4.   **C.** 1,2,5.   **D.** 1,3,4.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 118. Wskaż prawdziwe stwierdzenia charakteryzujące wewnątrzkośćną zmianę olbrzymiokomórkową:

- 1) choroba jest dziedziczona w sposób autosomalny dominujący;
- 2) zaliczana jest do zmian złośliwych;
- 3) w jamie ustnej objawia się występowaniem powoli rosnącego wygórowania pokrytego owrzodzoną błoną śluzową;
- 4) postępowaniem z wyboru, u pacjentów dorosłych jest chirurgiczne wycięcie zmiany wraz z zębami tkwiącymi w masie guza;
- 5) w terapii stosuje się również iniekcje sterydów do guza, interferonu alfa oraz podawanie kalcytoniny.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 3,4,5.   **B.** 1,4.   **C.** 4,5.   **D.** 2,3.   **E.** 1,4,5.

Nr 119. U dzieci wymagających inwazyjnych interwencji stomatologicznych przyjmujących bifosfoniany należy:

- 1) jeśli to możliwe przerwać leczenie bifosfonianem 3 miesiące przed leczeniem stomatologicznym;
- 2) kontynuować przyjmowanie leku po 2 tygodniach od zabiegu;
- 3) godzinę przed zabiegiem należy podać antybiotyk;
- 4) zalecić płukanie jamy ustnej chlorheksydyną przez 10 dni przed i po zabiegu;
- 5) należy rozważyć pierwotne zamknięcie ran chirurgicznych.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 2,4.   **B.** 3,4.   **C.** 1,2,4.   **D.** 3,4,5.   **E.** 1,4,5.

Nr 120. Hiperteloryzm występuje w zespołach:

- 1) dysplazji ektodermalnej;
- 2) obojczykowo-czaszkowym;
- 3) Pradera-Willego;
- 4) Crouzona;
- 5) rzekomym Turnera;
- 6) Turnera.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4,6.   **B.** 2,4,5,6.   **C.** 2,4,5.   **D.** 1,2,3,5.   **E.** wszystkich wymienionych.

Dziękujemy !